

СЕКЦІЯ 1.
ВЕКТОРИ РОЗВИТКУ ОСВІТИ, НАУКИ, БІЗНЕСУ, ДЕРЖАВИ ТА СУСПІЛЬСТВА В УМОВАХ
СУЧАСНИХ ГЛОБАЛЬНИХ ВИКЛИКІВ

Руслана Андрушко

к.е.н., доцент,

Львівський національний аграрний університет,

Зоряна Мирончук

к.е.н., доцент,

Львівський національний аграрний університет

ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ ОБЛІКУ ТА ЗВІТНОСТІ
ФЕРМЕРСЬКИХ ГОСПОДАРСТВ В УМОВАХ ДІДЖИТАЛІЗАЦІЇ

Однією з особливостей сільськогосподарського виробництва є його здатність до агроінновацій. Існує послідовний процес в даній галузі, що стосується інновацій у продуктах харчування, бізнес-моделях, упаковці, технологіях, що підвищує цінність у ланцюжку поставок.

У зв'язку з цим необхідно впроваджувати рішення, які дозволять сільському господарству як нарощувати продуктивність, так і одночасно зменшувати навантаження на ресурси та навколишнє середовище. В цьому контексті цифрова трансформація пропонує великі перспективи, адже останнім часом малим фермерам все важче конкурувати з великими при виконанні таких завдань, як турбота про довкілля, виробництво високоякісної продукції, впровадження соціальних програм тощо.

В європейських країнах через те, що всі фермери знаходяться в однакових умовах, вдало діє сільськогосподарська кооперація. В Україні ж із кооперацією є ряд проблем, оскільки одні фермери працюють офіційно і відкрито, а інші – в тіні. Для роботи ж у кооперативі потрібна відкрита і прозора звітність. І тут цифровізація може відігравати позитивну роль, адже з використанням інформаційних технологій діяльність фермерських господарств повинна ставати прозорою.

Діджиталізація (з англ. digitalization, «оцифрування») це – перехід інформаційного поля на цифрові технології, тобто переведення певної інформації з аналогового у цифровий формат для полегшення її подальшого використання на сучасних електронних пристроях [4].

На думку К.А. Куприна, діджиталізація – це способи приведення будь-якого різновиду інформації в цифрову форму [3]. Іншу позицію з цього питання займає О. В. Халапсіс [5], визначаючи діджиталізацію не як спосіб, а як пов'язаний із тенденцією приведення в електронний вигляд найрізноманітніших видів використовуваної людиною інформації процес, умовно названий дослідником «оцифруванням буття».

Необхідне розуміння, що діджиталізація створює умови для сталого розвитку малих фермерських господарств, адже вона може полегшити їм доступ до ринків збуту, наприклад, за допомогою блокчейн-технологій, а також знизити бюрократичне навантаження і пов'язані з ним витрати коштів і часу як в частині звітності перед органами влади, так і в плані отримання нових знань, комунікації з постачальниками, консультантами тощо. Також цікавими наслідками діджиталізації можуть стати підвищення привабливості роботи в аграрному секторі та виведення на якісно новий рівень сільськогосподарського консультування.

Розвиток фермерських господарств в умовах сьогоденних євроінтеграційних тенденцій та непередбачуваних інформаційних викликів неможливі без налагодженої системи управлінського обліку. Відсутність програмного середовища для синхронізації облікових даних, автоматизованої технології планування і ресурсного забезпечення та комплексної управлінської інформаційної системи для прийняття раціональних рішень, ускладнюють ведення бізнесу й стримують процес інформатизації.

Впровадження ERP-технології дозволить полегшити ведення управлінського обліку на аграрних підприємствах, та дозволить без значних зусиль формувати для керівного персоналу комплексну управлінську інформацію [1]. Вчені наголошують на подальшому розвитку практик ведення ціннісного сільського господарства, що приведе до виникнення пост-природного світу, де застосовуються цифрові технології, щоб створити не тільки підвищену урожайність у сільському господарстві, але і новий тип ланцюгів створення вартості, повністю заснованих на великих даних. Нові, так звані індустріальні ферми у своїй діяльності будуть покладатися на дані різних сенсорів і цифрових технологій з метою упорядкування практик посіву, поливу та збору врожаю.

Прогнозується подальше зростання впливу процесу діджиталізації на світовий ринок продуктів харчування через глобальне впровадження великих даних та поглибленої аналітики.

Але на даний час поширеними стають дискусії й про можливі загрози діджиталізації для сталого розвитку аграрного сектору. Зокрема, найчастіше згадуваними проблемами є заміщення технологіями робочої сили, в першу чергу низькокваліфікованої праці, а також можлива втрата власності сільськогосподарськими виробниками на свої ж персональні чи корпоративні дані.

Діджиталізація може призвести до певних змін й у структурі сільськогосподарського виробництва в Україні, адже нові технології все більше уможливають управління фермами більшого розміру, а малі ферми часто не в змозі впроваджувати деякі з пропонованих технологій через брак ресурсів.

Процес оцифрування інформації обліку – є важливим кроком у розвитку практики управлінського обліку, а відтак актуальним в частині наукового пошуку та практичного обґрунтування. Даний вид обліку повинен відповідати сучасним критеріям прогресивного суспільства в розрізі управління віртуальним середовищем, автоматизації взаємовідносин з клієнтами, користування перевагами хмарних технологій даних на законодавчому рівні.

Список використаних джерел

1. Андрушко Р.П. Оптимізація бізнес-процесів аграрних підприємств в умовах діджиталізації. *Актуальні проблеми сучасного бізнесу: обліково-фінансовий та управлінський аспекти* : матеріали І Міжнародної науково-практичної інтернет - конференції, 19-21 березня 2019 р. Ч. 2. Львів: ЛНАУ, 2019. С. 185-188.
2. Brennen S. Digitalization and Digitization URL: <http://culturedigitally.org/2014/09/digitalization-and-digitization/> (дата звернення: 05.05.2017).
3. Куприна К. А. Диджитализация: понятие, предпосылки возникновения и сферы применения. Вестник научных конференций. Качество информационных услуг: по материалам международной научно-практической конференции 31 мая 2016 г. Тамбов. 2016. № 5-5 (9). С. 259-262.
4. Словниковий запас: діджиталізація URL: <http://www.strelka.com/ru/magazine/2015/02/03/vocabulary-digitalisation> (дата звернення: 05.05.2017).
5. Халапсис А. В. Глобализация и метрика истории URL: <http://halapsis.net/globalizatsiya-i-metrika-istorii> (дата звернення: 05.05.2017).